

Sygn. akt III S 225/19

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lipca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Andrzej Dyrda (spr.)

Sędziowie: SO Roman Troll

SO Artur Żymełka

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2019 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym sprawy

ze skargi G. S.

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w R.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie o sygn. akt I C 627/18 Sądu Rejonowego w R.

postanawia:

- 1. stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w R. pod sygnaturą I C 627/18 nastąpiła przewlekłość postępowania;**
- 2. przyznać skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w R. kwotę 2000 zł (dwa tysiące złotych);**
- 3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;**
- 4. zwrócić skarżącemu kwotę 200 zł (dwieście złotych) uiszczoną tytułem opłaty od skargi;**
- 5. zasądzić od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w R. na rzecz skarżącego kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

SSO Artur Żymełka SSO Andrzej Dyrda SSO Roman Troll

Sygn. akt III S 225/19

UZASADNIENIE

Skarżący G. S. wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, w której żądał: stwierdzenia przewlekłości postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w R. (w sprawie o sygn. akt I C 627/18) oraz przyznania mu kwoty 5.000 zł, a także zlecenie Sądowi Rejonowemu w R. niezwłocznego wyznaczenia terminu pierwszego posiedzenia w sprawie nie dłuższym niż 14 dni od daty rozpoznania skargi na dzień przypadający w okresie maksymalnie 30 dni od daty tego wyznaczenia. Nadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Skarb Państwa – Prezes Sadu Rejonowego w R., zgłaszając swój udział w sprawie, wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy, na podstawie akt o sygn. I C 627/18 Sądu Rejonowego w R., ustalił następujący przebieg postępowania.

27 lipca 2018r. do Sądu Rejonowego w R. wpłynął pozew G. S. i W. S. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

W dniu 31 lipca 2018r. (...) Losowego Przydziału Spraw dokonał wylosowania sędziego referenta.

20 sierpnia 2018r. zwrócono się do I Wydziału w/w Sądu o nadesłanie akt II Co 2137/14, a do Sądu Rejonowego w J. Z. o nadesłanie akt I C 1085/12.

Zarządzeniem z 12 września 2018r. ponaglono o nadesłanie w/w akt.

Zarządzeniem z 27 listopada 2018r. zarządzono doręczenie odpisu pozwu pozwanemu zobowiązując do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie 14 dni. Odpis pozwu został doręczony pozwanemu 12 grudnia 2018r.

Zarządzeniem z 14 stycznia 2019r. akta przedłożono asystentowi w celu sporządzeniu projektu zarządzenia o wyznaczeniu terminu rozprawy.

8 lutego 2019r. wpłynął wniosek powodów o udzielnie zabezpieczenia oraz wnioski o wyznaczenie terminu rozprawy.

Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2019r. Sąd Rejonowy w R. zawiesił w trybie zabezpieczenia powództwa, postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim M. D. Km 279/19 do czasu prawomocnego zakończenia niniejszej sprawy o pozbawienie wykonalności.

Zarządzeniem z 18 kwietnia 2019r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 26 listopada 2019r., który to termin zmieniono na dzień 6 sierpnia 2019r. zarządzeniem z 17 maja 2019r.

Zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity: Dz.U. z 2018r. poz. 75 z późniejszymi zmianami) przewlekłość postępowania zachodzi wtedy, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Badanie, czy w konkretnej sprawie nastąpiła zwłoka w jej rozpoznaniu musi uwzględniać ustalenie rozsądnego terminu postępowania w oparciu o wszystkie okoliczności danej sprawy oraz w oparciu o następujące kryteria: złożoność sprawy, postępowanie samego skarżącego i właściwych organów, jak również znaczenie przedmiotu postępowania dla skarżącego (porównaj: wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 stycznia 2013r., (...) LEX nr 1252840; wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 25 września 2012r., (...)LEX nr 1285173; wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 stycznia 2013r., (...) LEX nr 1252838).

Zwrócić należy uwagę, że zbędną zwłoką nie jest każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności, dlatego przewlekłość postępowania zachodzi wówczas, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. (porównaj: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013r. (...) 3/13 LEX nr 1318217, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2017r., (...) 51/17, LEX nr 2428250; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 12 września 2017r. II S 12/17, KZS 2017/9/72; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 2 września 2015r., II S 18/15, KZS 2015/9/43, LEX nr 1797142)

Ustawa nie określa przeciętnego czasu oczekiwania na rozpatrzenie sprawy. W judykaturze zasadniczo za przewlekłe uznaje się postępowanie trwające ponad 12 miesięcy, (porównaj: postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego

z dnia 7 lipca 2006 r., I (...) 64/06 LEX nr 360307 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2005 r., III SPP 96/05 OSNP 2005/23/384), co ma swoją podstawę w domniemaniu ustawowym ustalonym art. 14 w/w ustawy jak również aktualnej treści art. 12 ust. 4 w/w ustawy znowelizowanej art. 6 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016r. poz. 2103). Wskazać przy tym należy, że samo przekroczenie wskazanego terminu, nie prowadzi do automatyzmu wyrażającego się stwierdzeniem przewlekłości, gdyż uwzględnić należy nadto terminowość i celowość podejmowanych czynności. Zatem, w świetle utrwalonego orzecznictwa, o przewlekłości postępowania nie decyduje ogólny czas trwania postępowania ani też odczucia skarżącego, a jedynie taki przypadek, gdy postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne do jej wyjaśnienia, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, ale także charakter sprawy, zachowanie strony, a w szczególności strony, która zarzuca przewlekłość postępowania. (porównaj: postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 30 lipca 2013r., (...) 9/13 LEX nr 1342903; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2013 r. (...) 1/13 LEX nr 1288769; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2012r., (...) 8/12 LEX nr 1171299).

Przewlekłość postępowania musi być nadto następstwem okoliczności, które pozostają w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością organu prowadzącego postępowanie. Tym samym, jeżeli zwłoka wynika z zachowania strony, uczestników postępowania lub innych organów, na które organ prowadzący postępowanie nie ma wpływu, a równocześnie podejmuje on skutecznie działania dyscyplinujące i naprawcze, zmierzające do jak najszybszego zakończenia sprawy, to brak jest podstaw do stwierdzenia w takich okolicznościach o naruszeniu prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 maja 2013r., I ACa 36/13 LEX nr 1327563).

Przenosząc wskazane powyżej rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy uznać należało, że zaistniały podstawy do stwierdzenia przewlekłości postępowania sądowego w przedmiotowej sprawie. W niniejszej sprawie od chwili wniesienia pozwu do czasu orzekania w przedmiocie skargi upłynął niemal rok. Czynności podjęte przez Sąd ograniczyły się jedynie do rozpoznania wniosku o udzielenie zabezpieczenia oraz doręczenia odpisu pozwu z załącznikami jak również wyznaczenia terminu rozprawy na dzień 8 sierpnia 2019r. Te okoliczności jednoznacznie wskazują, że podejmowane czynności wstępne znacznie wykraczało poza czas konieczny, w okolicznościach niniejszej sprawy, do ich podjęcia.

W ocenie Sądu Okręgowego, odpowiednia suma pieniężna wyraża się kwotą 2.000 zł. Określając wysokość przyznanej skarżącemu sumy pieniężnej Sąd Okręgowy miał na względzie czas trwania stwierdzonej przewlekłości postępowania, jak również przesłanki wskazane w art. 2 ust. 2 ustawy, a w szczególności charakter sprawy, stopień jej zawikłania i znaczenie dla skarżącego, a także wartość przedmiot sporu, która w przedmiotowej sprawie wynosiła 20.610 zł..

Wobec wyznaczenia terminu rozprawy na dzień 6 sierpnia 2019r. zbędne stało się wydawanie Sądowi I instancji zaleceń co do sposobu rozpoznania sprawy.

Sąd Okręgowy, biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, uznał, iż skarga zasługuje na uwzględnienie i na mocy art. 12 ust. 2 ustawy z 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, orzekł jak w sentencji.

O sumie pieniężnej Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 12 ust. 4 w/w ustawy.

Na podstawie art. 17 ust. w/w ustawy nakazano zwrócić skarżącej opłatę od skargi.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 8 ust. 2 w/w ustawy i art. 397 § 2 k.p.c. oraz art. 391 § 1 k.p.c. przy uwzględnieniu § 14 ust. 3 rozporządzenia

***Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie
(Dz.U. z 2015r. poz. 1800 z późniejszymi zmianami).***

SSO Artur Żymelka SSO Andrzej Dyrda SSO Roman Troll